

L'herència d'un sant

Covadonga O'Shea

Periodista i escriptora

Quan vaig conèixer Mons. Escrivà de Balaguer, me'n vaig adonar de seguida que era davant d'un sant. A prop seu tot era tan senzill, que en asseure'm a escriure em vénen a la memòria una sèrie d'anècdotes que poden semblar poca cosa, però que a mi m'han fet descobrir facetes destacades de la personalitat d'aquell home, escollit per Déu amb una missió decisiva per al món, que dugué a terme amb un to amable i simpàtic, tan atractiu, que pot ser una de les claus per les quals aquest llegat rebut del Cel hagi arrelat tan a fons en molts milers de persones, de punta a punta de la terra.

A partir del 2 d'octubre de 1928, data de la fundació de l'Opus Dei, Josepmaria Escrivà va ensenyar el que Déu li havia fet *veure*: que s'havien obert els camins divins de la terra; que tots els cristians estem cridats a la santedat; que cada u al seu lloc, enmig del món ha de convertir la vocació humana en vocació divina. Aquest fou el missatge que transmeté sense cansar-se al llarg dels seus 73 anys de vida i que ressonà, fins a fer-se vida i fecunditat, en els cinc continents. *Totes les professions bones -repetia- han de ser lloc de trobada amb Déu*, era un dels *ritornellos* de la seva predicació. Totes, fins i tot la tan temible i tant sovint poc valorada del periodisme, hi afegeixo jo.

El fundador de l'Opus Dei que, a més de tenir una missió divina entre mans, i potser per aquesta raó, estava dotat d'unes qualitats humanes molt per damunt de la mitjana, comprengué la transcendència humana i cristiana del treball dels professionals de l'opinió pública. No debades fou, durant un temps, professor d'Ètica de la vella Escola de Periodisme de Madrid. És molt possible que intuís, amb la força de l'experiència, la necessitat d'inculcar un especial sentit de responsabilitat als qui ens dediquem

a aquesta tasca. Sempre positiu, radicalment optimista, marcava a aquests professionals com a pauta d'actuació l'afany per ofegar el mal en abundància de bé. Deixava molt clar que les polèmiques, l'agressió i la violència no són bones amnes ni per a vèncer ni per a convèncer. Aquestes idees i la proximitat al nostre treball tenen molt a veure amb una de les meves primeres trobades amb Josepmaria Escrivà.

Era el mes de setembre de 1963. Per motius professionals vaig fer una escala d'unes hores a Roma, en un vol d'Atenes a Madrid i vaig demanar una entrevista amb el fundador de l'Obra al qual, persones d'arreu del món, tan aviat com el coneixiem, li dèiem Pare. Jo era aleshores sotsdirectora de *Telva*, una revista acabada de néixer. Tenia pocs anys més que aquella publicació; per deixar les coses clares gairebé quaranta menys que avui. És a dir, era la menys representativa de l'entorn periodístic en aquell moment.

Havia anat a Grècia per assistir com a enviada especial al casament del rei Constantí amb la princesa Anna Maria de Dinamarca. Sóc conscient que no es tractava d'un congrés de teologia ni tan sols de metafísica. Era simplement un esclaveniment social. Malgrat tot, Mons. Escrivà em rebé als deu minuts d'arribar a la seu central de l'Opus Dei, em preguntà amb molt d'interès pel viatge i de seguida transcendí el tema concret per anar a l'arrel del que amb tant afany ens inculcà: *Has treballat molt?*, em demanà. *Segur que ho has fet molt bé, tan bé com sabies*. L'important per a ell no era el què sinó el com. Calia realitzar el treball, el que fos, intel·lectual o manual de més o menys categoria, amb il·lusió, amb empena, amb sentit de responsabilitat, rematat fins al final. I aprofità l'oportunitat per a reblar el seu pensament. Em digué que els periodistes havíem d'emprar la ploma -avui diria l'ordinador-

per il·luminar el món amb la veritat, per tractar de fer el bé a la família i a la societat. Comentà amb pena que l'entristia comprovar que tants cops ocorre el contrari, que hi ha qui utilitza el talent per llevar la fama a persones o institucions.

Anys després, el març de 1971, també a Roma de pas cap a Milà, vaig tornar a saludar el Pare. Sempre s'interessava per la meua feina. Li vaig explicar que anava a visitar les editorials Rizzoli i Mondadori. Un cop més amb el seu tarannà obert dedicà una sèrie d'elogis a la qualitat professional d'aquestes empreses insistint, altra vegada, en l'enorme influència que exerceixen els mitjans d'opinió pública. En un moment d'entusiasme en escoltar la convicció dels seus mots li vaig demanar com podria assolir més projecció, en aquest sentit, des del meu treball. La resposta fou immediata i rotunda sense deixar-me la menor esletxa de dubte: *Amb llibertat*, i continuà: *jo no puc, ni vull ficar-me en la teua feina ni en la forma de fer-la. A més no et donaria un bon consell perquè no hi entenc gens.*

Eren trets molt remarcables seus: l'amor al treball ben fet i una defensa apassionada de la llibertat. I al costat seu, tot embolcallant-los, el bon humor i un sentit comú aclaparador.

El març de 1973 vaig veure per darrera vegada a Roma el Fundador. Poc abans havia recorregut la península Ibèrica en dos mesos de catequesi intensiva. Si hagués de triar els assumptes que tractà en les reunions que tingué amb més de cent mil persones de tota edat i professió, destacaria el seu amor a l'Església, al Sant Pare, als bisbes i, gairebé en paral·lel, la gran preocupació per la dona, pel que suposa per a la família, nucli vital per a la societat. Aquell matí romà em tornà a parlar dels mateixos temes.

Patia per les conseqüències que preveia en una situació que començava a ser caòtica. Després de fer un seguit de consideracions profundes i encertades em digué: *Filla meua, de tot això, si vols, pren-ne unes quantes notes, dóna-bi voltes i un dia que estiguis de bon humor escrit sobre tot plegat.* (En el to de veu es notava que entenia fins a quin punt podien avorrir-me les tesis d'un feminisme extrem que s'imposava en aquells anys). Com que m'insistí que havia de ser valenta i dir les coses clares potser va pensar que necessitaria una ajuda extraordinària.

Vols una relíquia de santa Caterina de Sena? em preguntà. Jo sabia que el fundador de l'Obra tenia predilecció per aquesta doctora de l'Església a qui anomenava la *gran murmuradora* perquè deia les veritats sense embuts tant al Sant Pare com a l'Emperador, sempre amb respecte però amb la veritat per davant.

Ràpidament vaig dir que sí que la volia, tot i que no tenia gaire clar què faria amb aquell regal insòlit. Davant del meu astorament el Pare trucà de seguida per telèfon per tal de fer l'encàrrec. Digué: *vés al Vicariat de Roma, demana una relíquia i quan la tinguis compra un reliquiari femení que és per a una filla meua.* Quan me la va donar, dos dies després, em repetí: *Acudeix a aquesta santa perquè t'ajudí a tenir la llengua ben lliure, com ella, en defensa de la veritat.* Podria recordar una pila de detalls, molt normals, molt senzills de la vida del fundador de l'Obra. N'he recordat alguns que a mi em van fer palesos trets fonamentals de la seva vida i del seu ensenyament: l'amor a tota mena de treball, el bon humor, l'amor a la veritat i a la llibertat. No debades repetí sovint que era el que volia deixar per herència en el vessant humà a homes i dones de qualsevol edat, raça i condició social.